

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Yvony Svobodové a soudců JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., a JUDr. Jiřího Macka v právní věci

žalobce: **Nakladatelství Fraus s. r. o.**, IČ 64831027
sídlem Plzeň, Edvarda Beneše 2438/72
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Růžičkou
sídlem Praha 2, Vinohradská 37

proti
žalovanému: **TAKTIK International, s. r. o.**, IČ 36843954
sídlem Košice, Krompašská 510/96, na území ČR podnikající
prostřednictvím organizační složky TAKTIK International s. r. o., IČ
28495802
sídlem Praha 7, Argentinská 286/38
zastoupený advokátkou Mgr. Karin Pomaizlovou
sídlem Praha 1, U Prašné brány 1078/1

o ochranu práv vlastníka ochranných známek a ochranu proti nekalé soutěži, k **odvolání žalovaného** proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. listopadu 2016, č. j. 41 Cm 11/2015-216,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje ve výrocích V., VI., a IX., v první větě výroku I., ve výroku II., ve výroku III. s tím, že za text „svých výrobků“ se uvede „specifikovaných ve výroku IV.“, ve výroku VIII., ve vyhovující části v tomto znění: „TAKTIK International s. r. o. se tímto omlouvá Nakladatelství Fraus, s. r. o. za nepravdivé a zavádějící informace, které publikoval ve svých pracovních sešitech pro druhý stupeň základních škol“. Ve zbývajících částech nad rámec takto stanovené povinnosti se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že se žaloba zamítá. Ve

výrocích VII. a XI. se rozsudek soudu prvního stupně zrušuje a věc se mu v tomto rozsahu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou dne 17. června 2015 domáhal po žalovaném v návrhu uvedeného rozhodnutí. V žalobě uvedl, že hlavním oborem jeho podnikatelské činnosti je vydavatelská činnost. V současné době je patrně největším učebnicovým nakladatelstvím v ČR. Žalobce navázal na předchozí podnikatelskou činnost svého jednatele v oboru nakladatelství, na českém trhu pak působí již od roku 1995, přičemž získal řadu ocenění za vydávání učebnic a slovníků v České republice i v Evropě. Žalobce je mj. vlastníkem následujících ochranných známek: slovní č. 343606 „FRAUS“ s právem přednosti 14. července 2014, slovní č. 343605 „Nakladatelství Fraus“ s právem přednosti 14. července 2014 a kombinované č. 292884 FRAUS (ve vyobrazení jak ve výroku I. uvedeno) s právem přednosti 12. března 2007, všech zapsaných pro tř. 9, 16 a 41. Žalobce uvedl poprvé v roce 2002 a v následujících letech na český trh pracovní sešity určené k použití spolu s jeho učebnicemi. Jedná se konkrétně o řady pracovních sešitů odpovídající 6. až 9. třídám pro základní školy a víceletá gymnázia, které tvoří komplexní soustavu spolu s jeho odpovídajícími učebnicemi – pracovní sešity Český jazyk 6, 7, 8 a 9, pracovní sešity Zeměpis 6, 7, 8 a 9 a pracovní sešity Fyzika 6, 7, 8 a 9. Učební materiály žalobce jsou na českém trhu již zavedené. Učebnicím a učebním textům uděluje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT) tzv. schvalovací doložku, která je nutností pro zařazení jakéhokoliv učebního materiálu na seznam pomůcek, které školy mohou nakoupit a poskytovat žákům bezplatně dle § 27 školského zákona. Shora uvedené učebnice žalobcem spolu s odpovídajícími pracovními sešity představují tzv. ucelenou řadu učebnic ve smyslu čl. I odst. 5 písm.) směrnice MŠMT ze dne 30. 9. 2013. a jako takové získaly od MŠMT odpovídající schvalovací doložku. Žalovaná společnost byla zapsána do obchodního rejstříku SR dne 5. října 2007 a je zřizovatelem organizační složky na území ČR. Žalovaný nikdy nevydal na českém trhu žádné učebnice. Ve školním roce 2013/2014 žalobce zjistil, že žalovaný začal uvádět na tuzemský trh vlastní pracovní sešity určené pro 6. – 9. třídy základních škol a víceletých gymnázií: Hravá čeština – Pracovní sešity pro 6., 7., 8. a 9. ročník ZŠ a víceletá gymnázia; Hravý zeměpis – Pracovní sešity pro 6., 7., 8. a 9. ročník ZŠ a víceletá gymnázia a Hravá fyzika – Pracovní sešity pro 6., 7., 8. a 9. ročník ZŠ a víceletá gymnázia. Žalobce nebrojí proti samotnému faktu, že žalovaný vstoupil na trh, na kterém je již delší dobu etablovaný žalobce. Brojí pouze proti okolnostem vstupu žalovaného na tento trh, které považuje za porušení svých práv z titulu platně registrovaných ochranných známek a za jednání nekalosoutěžní. V pracovních sešitech řady „Hravá čeština“ žalovaný uvádí, že se jedná o pracovní sešity pro učebnice žalobce, kterým byla udělena doložka MŠMT, přestože uvedeným sešitům žalovaného nikdy taková schvalovací doložka udělena nebyla, ani být udělena nemohla, (neboť jim chybí učebnice, které by je doplňovaly), což žalobce v žalobě podrobně rozvedl. Žalovaný nejen že neoprávněně ve svých pracovních sešitech Hravá čeština používá schvalovací doložku, která náleží žalobci, ale dokonce k jejímu uvození používá odkaz na učebnici žalobce a jeho obchodní firmu a ochrannou známku FRAUS. Poté vydal žalovaný pracovní sešity z řady Hravý zeměpis, Hravá fyzika a Hravá matematika (pro 6. ročník) kde již pouze uvádí, že tyto pracovní sešity jsou vhodné k učebnicím „Nakladatelství Fraus“ nebo k učebnicím FRAUS. Odkazy na učebnice žalobce inseruje žalovaný pro své pracovní sešity i na svých českých internetových stránkách, dokonce se snaží zmást českého zákazníka tím, že zde uvádí podrobnosti o slovenské doložce, která však nemá jakýkoliv relevantní vztah k českému trhu. Nadto žalobce zjistil, že se jedná pouze o doporučující (nikoliv schvalovací) doložku. Žalobce má za to, že žalovaný popsáním jednáním neoprávněně (bez souhlasu žalobce a bez objektivního důvodu) užívá jeho ochranné známky FRAUS, čímž zasahuje do jeho práv k výše specifikovaným ochranným známkám dle ust. § 8 zákona č. 441/2003 Sb. Toto jednání naplňuje i generální klauzuli nekalé soutěže dle § 2976 OZ. Žalovaný se snaží dosáhnout u zákazníků dojmu, že se jedná o pracovní sešity vydávané jako součást soustavy, kterou vydává žalobce a

nepoctivým způsobem zneužívá toho, že nemusel vytvořit vlastní učebnice, a ani nemusel usilovat o získání schvalovací doložky MŠMT. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že vytvoření vlastních učebnic je časově, finančně i odborně řádově náročnější než vytvoření doprovodných pracovních sešitů a investice do vytvoření vlastní soustavy učebních textů, které je podmínkou získání schvalovací doložky. Žalovaný své sešity nabízí o cca 13% levněji oproti žalobci. Žalobce má za to, že výše popsané jednání žalovaného naplňuje i speciální skutkové podstaty nekalé soutěže – klamavé reklamy, klamavého označování zboží, vyvolání nebezpečí záměny a parazitování na pověsti jiného soutěžitele.

2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že z obsahu žaloby je zjevná snaha žalobce získat si faktický monopol pro sekundární trh pracovních sešitů k jím vydávaným učebnicím, což je v rozporu se zásadou volné hospodářské soutěže. Žalovaný odmítl, že by svým vstupem na trh s pracovními sešity porušil právo žalobce k ochranným známkám nebo k jeho firmě či by se dopustil nekalosoutěžního jednání. Pokud žalovaný odkazuje na označení „Fraus“, je třeba na tuto situaci aplikovat ust. § 10 odst. 1 písm. c/ ZOZ, což žalovaný podrobně rozvedl. Žalovaný dále zdůraznil, že se na trhu snaží vybudovat svou vlastní grafickou identitu odlišnou od konkurentů, kdy všechny jeho pracovní sešity mají jednotnou grafickou úpravu a na titulní straně se vždy nachází velký nápis označující předmět, částečně překrytý termínem „hravý“. Významná je dle žalovaného i skutečnost, že v rámci informování v sešitu odkazuje nejen na produkty žalobce, ale na produkty i jiných konkurentů. Pokud žalobce vytýká žalovanému neoprávněné užívání schvalovací doložky MŠMT, ani s tímto nelze souhlasit. Žalovaný pouze v tiráži uvádí, že se jedná o pracovní sešity pro učebnici, které byla udělena schvalovací doložka. Tato informace však nemůže žádným způsobem vyvolat u informovaného adresáta dojem, že by schvalovací doložka byla udělena samotnému sešitu. Pokud žalovaný uváděl na svých internetových stránkách slovenskou doložku (v SR je schvalovací doložka pouze pro jednu učebnici, ostatní účastníci trhu mohou získat pouze doporučující doložku) bylo cílem žalovaného jako nového subjektu na českém trhu, dokázat, že není žádným nováčkem na trhu s učebnicemi. Žalovaný dále uvedl, že přestože nepovažuje své jednání za protiprávní, rozhodl se již v září 2014 neuvádět v nových publikacích žádné konkrétní odkazy na nakladatelství FRAUS resp. jejich publikace, (včetně doložky), v nových publikacích jsou tedy tyto odkazy odstraněny, totéž platí i pro internetové stránky žalovaného s tím, že žalovaný již rovněž neodkazuje na slovenskou doložku. Doproděj posledních sešitů proběhl v září 2015. Žalovaný v průběhu řízení dále argumentoval tím, že v březnu 2016 kontaktoval své distributory a požádal je o vrácení všech sporných pracovních sešitů, které mají na skladě. K tvrzením žalobce o parazitování žalovaného na jeho výkonech, žalovaný konstatoval, že v období květen 2015 – únor 2016, získal od MŠMT pět doložek pro své učebnice a pracovní sešity (např. Hravá prvouka) a rovněž pro školní rok 2016-2017 vydal učebnice Hravý zeměpis pro 6. ročník a Hravý dějepis pro 6. ročník.
3. Mezi účastníky nebylo v řízení sporným, že žalobce je od 90. let minulého století na českém trhu zavedeným vydavatelem mj. i učebnic pro základní školy, přičemž na základě schvalovací doložky MŠMT vydává učebnice, od roku 2002 pak rovněž pracovní sešity k těmto učebnicím – jedná se např. o pracovní sešity Český jazyk, Zeměpis a Fyzika pro tř. 6, 7, 8 a 9 ZŠ a víceletá gymnázia. Dále nebylo sporu o tom, že žalovaný min. od školního roku 2013/2014 vstoupil na relevantní český trh jako soutěžitel s tím, že začal vydávat a distribuovat pracovní sešity pro 6. až 9. ročník ZŠ a víceletá gymnázia s názvem Hravá čeština, Hravá fyzika, Hravý zeměpis, Hravá matematika, které byly vydány k příslušným učebnicím. Z obsahu výtisků 1. vydání pracovních sešitů celé řady Hravá čeština žalovaného bylo zjištěno, že na rubové straně titulního listu je vždy uvedeno, že pracovní sešit je pro učebnici FRAUS s doložkou MŠMT (specifikovanou č. j. a datem dle konkrétního ročníku) k zařazení do seznamu učebnic pro základní školy jako součást ucelené řady učebnic pro vzdělávací obor Český jazyk a literatura s dobou platnosti šest let a dále je zde obdobný odkaz na SPN a jeho doložku MŠMT. Z obsahu těchto sešitů vyplývá, že na každé straně je odkaz na příslušnou stránku „Fraus str...“ Na zadní straně příslušného sešitu je

uvedeno, že pracovní sešit je vhodný k učebnicím FRAUS - Český jazyk pro základní školy a víceletá gymnázia a SPN - Český jazyk pro základní školy aj. Z obsahu pracovních sešitů žalovaného řady Hravá fyzika pro příslušný ročník ZŠ a víceletá gymnázia, 1. vydání z roku 2014 bylo zjištěno, že žalovaný na jednotlivých stranách odkazuje na stránky učebnic žalobce „Fraus str...“ a na zadní straně je vždy uvedeno, že pracovní sešit je vhodný k učebnicím Fraus – fyzika pro základní školy a víceletá gymnázia a Prometheus – Fyzika pro příslušný ročník ZŠ. Z obsahu resp. obalů pracovních sešitů žalovaného řady Hravý zeměpis pro ZŠ a víceletá gymnázia bylo zjištěno, že na zadní straně obalu je vždy uvedeno, že tyto sešity jsou k učebnicím Nakladatelství Fraus (jsou zde odkazované i další učebnice). Stejně zjištění pak platí pro pracovní sešit Hravá Matematika pro ročník 6. Z obsahu českých webových stránek žalovaného, zjištěného znalcem z oboru výpočetní techniky Ing. Vladislavem Černým v posudku č. 138 ze dne 26. 6. 2014 vyplývá, že žalovaný v rámci prezentace své firmy mj. uvádí, že je držitelem doložky “MŠMT“, čímž splňují učební materiály žalovaného veškeré certifikáty a normy. Při zvětšení této listiny bylo zjištěno, že se jedná o doporučující doložku, vydanou Ministerstvem školství, vědy, výzkumu a sportu SR pro „Hravou geografii pro 5. ročník základních škol“. Znalec v závěru posudku uvádí, že posuzovaný web publikuje tento obsah se stejným zaměřením a velmi podobným obsahem minimálně od 20. září 2013. Ze znaleckého posudku č. 141 ze dne 22. září 2014 téhož znalce vyplývá, že na webu žalovaného je volně k dispozici ke stažení mj. katalog žalovaného pro školní rok 2013/2014, kde jsou nabízeny výše uvedené pracovní sešity Hravá čeština, Hravý zeměpis a Hravá matematika, kdy u Hravé češtiny 8 a 9 je uvedeno, že se jedná o nejlepší pracovní sešity k učebnicím Fraus a SPN; katalog rovněž obsahuje odkazy na učebnice Fraus a sdělení, že pracovní sešity jsou vhodné k učebnicím českého jazyka od vydavatelství Fraus či SPN.

4. Z databáze Úřadu průmyslového vlastnictví ČR bylo zjištěno, že žalobce je vlastníkem řady ochranných známek FRAUS, mj. – slovní č. 343603 ve znění Vydavatelství Fraus s právem přednosti 14. července 2014, slovní č. 343605 ve znění Nakladatelství Fraus s právem přednosti 14. července 2014, slovní č. 343606 FRAUS s právem přednosti 14. července 2014 a kombinované č. 292884 FRAUS s právem přednosti 12. března 2007, všech zapsaných pro tř. 9, 16 a 41.
5. Žalovaný v průběhu řízení k důkazu předložil výtisky 2. vydání řady pracovních sešitů Hravá čeština, z nichž bylo zjištěno, že co do vzhledu obalů jsou totožné se sešity 1. vydání, neobsahují však sporné odkazy na schvalovací doložku a stránky učebnice Fraus, na zadní straně každého sešitu je pouze uvedeno, že pracovní sešit je vhodný k učebnicím českého jazyka pro příslušný ročník ZŠ a víceletá gymnázia. Žalovaný dále předložil výtisky 2. vydání pracovních sešitů Hravý zeměpis a Hravá fyzika a Hravá matematika pro 6. ročník, kdy rovněž z obsahu těchto sešitů bylo zjištěno, že neobsahují odkazy na žalobce resp. označení FRAUS. Z čestného prohlášení jednatele tiskárny Print Centrum, s. r. o. ze dne 23. září 2016 vyplývá, že tiskárna v září 2014 obdržela objednávku na tisk pracovních sešitů Hravá čeština 6 – 9, a to všech bez odkazů na vydavatelství SPN a Fraus a bez odkazů na doložky MŠMT učebnic SPN a Fraus. Z čestného prohlášení obchodního partnera žalovaného Mgr. Aleše Havlíka, GEOM ze dne 7. listopadu 2016 vyplývá, že od data 30. září 2014 žalovaný jmenovanému dodával výlučně sešity Hravé češtiny pro ročníky 6 - 9 bez odkazů na doložky Nakladatelství Fraus či jiných odkazů na učebnice Fraus; od data 1. července 2015 pracovní sešity Hravá fyzika pro 6, 7 a od data 20. září 2015 Hravá fyzika pro 8, 9 a Hravá matematika pro ročník 6. Z e-mailové výzvy žalovaného distribučním společností PEMIC BOOKS a.s., EUROMEDIA GROUP k. s. a Neoluxor books a. s. ze dne 9 a 10. března 2016 bylo zjištěno, že žalovaný tímto uvedené společnosti vyzýval k vrácení z konsignačního skladu 1. vydání řady pracovních sešitů Hravá čeština, Hravá fyzika, Hravý zeměpis a Hravá matematika 6 s tím, že zaslal v příloze upravené anotace s žádostí o okamžitou jejich úpravu na webových stránkách jejich partnerských knihkupců. Z potvrzení o přepočtu vrácených titulů z distribuce vyhotoveného pro žalovaného obchodním partnerem Martinem Charvátém, vyplývá, že jmenovaný osobně spočetl ve dnech

1. a 2. září 2016 všechny tituly vrácené z trhu od distribučních společností na výzvu žalovaného a zároveň zaznamenal počty kusů, které obsahovaly jakékoliv odkazy na společnost Nakladatelství Fraus, což je v potvrzení konkrétně specifikováno. Z potvrzení jednatele společnosti ALBRA spol. s r. o. o stažení titulů z distribuce (pracovních sešitů obsahujících odkaz na nakladatelství Fraus) k výzvě žalovaného ze dne 31. března 2016, bylo zjištěno, že tato společnost potvrzuje vrácení zde konkrétně specifikovaných sešitů.

6. Na základě shora provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je do základu důvodná. Předně je třeba konstatovat, že trh s učebnicemi má sice svá specifická pravidla, nicméně nelze bránit novému soutěžiteli, aby vstoupil na trh, musí však přitom jednat v souladu s právem, dobrými mravy a pravidly hospodářské soutěže. Podle ust. § 27 odst. 1 školského zákona uděluje MŠMT schvalovací doložku učebnicím a učebním textům, které zveřejňuje ve věstníku; podle odst. 2 cit. zákona krom toho mohou školy používat i další učebnice a učební texty, o čemž rozhoduje ředitel školy; žákům ZŠ jsou poskytovány bezplatně pouze učebnice uvedené v odst. 1 cit. ustanovení. Podrobnější úpravu pak obsahuje směrnice MŠMT ze dne 30. září 2013, kdy z čl. I. vyplývá, že ministerstvo může udělit schvalovací doložku pouze učebnicím a učebním textům určených k využití při vzdělávání dětí ve školách poskytujících základní a střední vzdělání a za učební texty podle ust. § 27 odst. 1 školského zákona jsou považovány i mj. pracovní sešity tvořící jeden funkční celek s učebnicí. Ostatní texty a materiály pak nelze dle čl. II. směrnice považovat za učebnice, jsou to materiály, které učebnice volně doplňují a je možno je vytvářet v mnoha variantách, jak vyplývá z demonstrativního výčtu – jedná se mj. i o pracovní sešity tvořící s učebnicí jeden funkční celek. V daném případě žalovaný v řízení nesporel, že jeho pracovní sešity výše uvedené tvoří s učebnicí jeden funkční celek, jsou tedy pouze volným doplněním učebnic jiných soutěžitelů. Na základě uvedeného soud prvního stupně uzavřel, že žalovaný neměl žádný právní důvod uvádět ve svých pracovních sešitech odkazy na schvalovací doložku žalobce, na učebnice FRAUS či učebnice jiných soutěžitelů bez jejich souhlasu. O tomto závěru ostatně svědčí i 2. vydání pracovních sešitů žalovaného, které žalovaný mimosoudně upravil vypuštěním odkazů. Soud má za to, že žalovaným uváděná doložka MŠMT (udělená žalobci) v 1. vydání sešitů Hravá čeština byla účelovým jednáním žalovaného navodit klamavý dojem propojení sešitů žalovaného se zavedenými učebnicemi žalobce jako jednoho funkčního celku, čímž si žalovaný zjednal na úkor žalobce neoprávněnou soutěžní výhodu při vstupu na český trh. Uvedené pak dotvrzují i odkazy na konkrétní stránky „Fraus“ či sdělení, že pracovní sešity jsou vhodné k učebnicím Fraus. Nemůže být sporu o tom, že žalobce musel vynaložit na každou jednotlivou učebnici odborné úsilí, čas i finanční prostředky. Žalovaný namísto toho, aby vytvořil vlastní učebnice (což by jeho vstup na český trh jistě časově i finančně ztížilo) pak dokonce v katalogu pro školní rok 2013/2014 bez jakéhokoliv zdůvodnění uváděl, že jeho sešity jsou nejlepší pro učebnice Fraus. Za daných okolností nelze toto tvrzení žalovaného považovat za přípustnou superlativní reklamu či nadsázku. S ohledem na sledovaný účel a s tím spojené možné důsledky tohoto tvrzení žalovaného ve vztahu k odborné veřejnosti a zákazníkům v době vydání katalogu v roce 2013, nepovažoval soud prvního stupně za podstatné pro tento spor se v současné době zabývat účastníky předloženými odbornými hodnoceními a srovnáváním sešitů žalobce a žalovaného co do jejich kvality, nadto je otázkou, zda je vůbec objektivně možné vyhodnotit, jestli sešity žalovaného jsou pro učebnice českého jazyka Fraus nejlepší. Za účelové jednání žalovaného zjednat si nekalým způsobem postavení při vstupu na český trh soud prvního stupně považuje i shora prokázané na českých webových stránkách žalovaného uvádění doložky (vydané na Slovensku pouze jako doporučující), a to pod zvýrazněným nadpisem „doložka MŠMT“ (odpovídající pouze zkratce Ministerstva školství v ČR), což až při bližším prozkoumání se ukazuje jako nepravdivé resp. zavádějící, a to přestože muselo být žalovanému známo, že jakákoliv doložka udělená v dané oblasti podnikání Ministerstvem školství pro území SR, není relevantní pro český trh. Soud prvního stupně proto ze všech uvedených důvodů dospěl k závěru, že výše popsané jednání žalovaného je ve vztahu k žalobci jako přímému soutěžiteli v rozporu

s dobrými mravy hospodářské soutěže. Způsobilost přivodit žalobci újmu je jistě daná možným odlivem zákazníků na poměrně úzkém relevantním trhu a snížením dobré pověsti produktů žalobce. Soud prvního stupně tedy uzavřel, že jednáním žalovaného, spočívající v uvedení na český trh 1. vydání pracovních sešitů řady Hravá čeština, Hravá fyzika, Hravý zeměpis a Hravá matematika pro ročník 6 a jejich prezentací na internetových stránkách byla naplněna skutková podstata nekalé soutěže dle ust. 2976/1 o. z. V daném případě byly naplněny i speciální skutkové podstaty – parazitování na pověsti (§ 2982 o. z.) a klamavé označení zboží (§ 2978 o. z.). Na těchto závěrech pak nemůže nic změnit ani skutečnost, že dle názoru soudu prvního stupně není designové provedení obalů resp. titulních stránek sporných sešitů zaměnitelné se sešity žalobce.

7. Soud na základě shora provedeného dokazování a uvedených závěrů dospěl dále k závěru, že žalovaný při své obchodní činnosti výše popsáním jednáním s odkazem na ust. § 8/2 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách (ZOZ) neoprávněně zasáhl do práv žalobce ke slovní ochranné známce FRAUS. Jak bylo uvedeno shora, žalovaný neměl žádný právní důvod ve svých pracovních sešitech, které netvořily jeden funkční celek s učebnicemi žalobce a při jejich propagaci užívat označení „Fraus“ (nadto se nejedná ani o celé znění obchodní firmy a názvu žalobce), navíc toto jednání bylo soudem shledáno jako nekalosoutěžní. Na daný případ proto nelze aplikovat ust. § 10 odst. 1 písm. c/ ZOZ, jak namítal žalovaný. Stejně tak soud z uvedených důvodů neshledal jako příležitou žalovaným odkazovanou judikaturu ESD ve věci Gillete v LA-Laboratories, neboť v projednávané věci se nejedná o příslušenství či náhradní díly, kdy označení „Fraus“ by bylo pro určení účelu výrobku nebo služby žalovaného nezbytné. Pokud se dále žalobce proti žalovanému domáhal neoprávněného zásahu do kombinované ochranné známky FRAUS, nemá soud v řízení prokázané, že by žalovaný v rámci výše prokazované obchodní činnosti tuto známku užíval, soud proto žalobu v této části neshledal jako důvodnou.
8. Soud se dále s odkazem na ust. § 2988 o. z. a ust. § 4 a § 5 zákona č. 221/2006 Sb. zabýval jednotlivými požadovanými nároky žalobcem. Z provedeného dokazování vyplynulo, že žalovaný sice dobrovolně (ve věci nebylo nařízeno předběžné opatření) ze svých internetových stránek odstranil napadené odkazy a 1. sporná vydání pracovních sešitů nahradil 2. vydáním pracovních sešitů, která již neobsahovala závadné odkazy na žalobce; nicméně v řízení bylo prokázáno, že v době, kdy žalovaný dle jeho tvrzení již uvedl na český trh nové sešity, souběžně byly ještě v roce 2016 na trhu prodávány i původní sešity 1. vydání. Nadto žalovaný své protiprávní jednání nadále obhajuje. Soud proto žalobě co do požadovaných zdržovacích nároků vyhověl, pouze ve výroku I. byla žaloba zčásti co do požadovaného zdržení týkající se kombinované ochranné známky FRAUS zamítnuta. Co se týká požadovaného stažení pracovních sešitů z trhu, soud žalobu v této části ve výroku IV. zamítnul z důvodů, že žalovaný v řízení prokázal, že v březnu 2016 vyzval své stěžejní distributory k vrácení pracovních sešitů. Pokud žalobce poukazuje na skutečnost, že žalovaný dodává sporné pracovní sešity i přímo školám, je nutno přihlídnout ke specifiku tohoto druhu zboží, neboť se jedná o sešity tzv. „na jedno použití“, lze tudíž důvodně předpokládat, že dodané sešity školám budou z převážné části již nepoužitelné. Další případná distribuce vrácených sešitů žalovanému na trh byla soudem zakázána zdržovacími nároky, což soud považuje za dostatečnou záruku ochrany práv žalobce. Pokud se v současné době ojedinele vyskytují na prodejnách v ČR pouze poslední výtisky sporných vydání (žalobce v řízení více neprokázal) má soud za to, že s ohledem na okolnosti projednávané věci by bylo neadekvátní po žalovaném požadovat stažení zboží i ze zásob drobných odběratelů. V této souvislosti soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 3895/2007 ze dne 1. srpna 2008. Žalobce dále požadoval zadostiučinění formou omluvy i v penězích. Co se týká obsahu požadované omluvy, má soud prvního stupně za to, že obsah omluvy v části, kdy bylo tomuto nároku ve výroku VIII. vyhověno, odpovídá provedenému dokazování a výše uvedeným závěrům. Soud nevyhověl požadované omluvě v části „za ničím nepodložené tvrzení, že se jedná o Pracovní sešity vhodné k učebnicím FRUAS“, neboť tato otázka nebyla předmětem sporu ani provedeného dokazování. Žalobě nebylo rovněž vyhověno, pokud žalobce požadoval zveřejnění

výrokové části tohoto rozsudku v uvedených periodikách. Soud má dále za to, že žaloba je důvodná i co požadovaného finančního zadostiučinění. Nehmotná újma v důsledku zásahu žalovaného do práv žalobce k ochranné známce a v důsledku nekalosoutěžního jednání žalobci nepochybně vznikla rozmělněním hodnoty ochranné známky FRAUS a dále snížením dobré pověsti dlouhodobě budovaného zavedeného podnikání žalobce v daném segmentu trhu u zákazníků a odborné veřejnosti. Pokud žalovaný namítal, že tvrzení o tom, že sešity Hravé češtiny žalovaného jsou pro učebnice FRAUS nejlepší, bylo uvedeno pouze v katalogu pro rok 2013/2014, nelze tuto argumentaci jako relevantní přijmout. Jak bylo prokázáno shora, sporný katalog byl k dispozici na internetu ke stažení minimálně rok, a to v rozhodné době, kdy se žalovaný snažil etablovat na český trh a získat si zákaznickou základnu. K tomuto nároku je pak na místě doplnit, že dle konstantní judikatury je finančním zadostiučiněním plněna i funkce preventivní, jehož přiznáním se dává najevo, že nekalá soutěž (stejně tak i porušení průmyslového práva) se nevyplácí a dobré mravy hospodářské soutěže je třeba respektovat. Soud má za to, že požadovaná částka 300 000 Kč je daným okolnostem přiměřená, rozhodl proto jak ve výroku VII. uvedeno. Žaloba je důvodná s odkazem na ust. § 3 zákona č. 221/2006 Sb. i v části požadující informace, neboť žalovaný v průběhu řízení výslovně odmítl poskytnut tyto informace žalobci dobrovolně. Bylo proto rozhodnuto jak ve výroku IX. uvedeno. Vzhledem k tomu, že u nároku týkající se požadované náhrady škody v částce 3 662 846 Kč je třeba provést další rozsáhlá dokazování, rozhodl soud dle ust. § 112/2 o. s. ř. o vyloučení tohoto nároku k samostatnému řízení.

9. Výrok o náhradě nákladů řízení byl odůvodněn ust. § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalobci náleží za účelně vynaložené náklady právního zastoupení dle vyhl. č. 177/1996 Sb. poměrná část nákladů řízení ve výši 60 321 Kč.
10. Proti rozsudku se včas odvolal žalovaný v rozsahu výroků I. – věta první, II., III., V., VI., VII., VIII., IX. a XI. a jako odvolací důvod uvedl, že soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem a jím označeným důkazům, soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Jednání žalovaného není porušením práv žalobce k ochranným známkám, žalovaný nikdy neoznačoval své výrobky ochrannými známkami žalobce, nikdy neužíval ochranné známky žalobce na svých pracovních sešitech, aby u spotřebitelů navodil dojem, že jde o pracovní sešity žalobce a ze způsobu použití je zjevné, že nikdy nemohlo dojít k záměně mezi výrobky žalovaného a žalobce. Základní funkce ochranné známky „Fraus“ tak nebyla narušena. Užití ochranné známky „Fraus“ žalobce je nezbytné k tomu, aby žalovaný informoval veřejnost o tom, že je specializován na procvičení látky, kterou žáci probírají podle učebnic žalobce označených ochrannou známkou „Fraus“ a jiných vydavatelství. Žalobce sice investoval do tvorby učebnic, ale rovněž žalovaný investoval nemalé prostředky do tvorby pracovních sešitů a sám angažoval renomované pedagogické odborníky, kteří se na tvorbě pracovních sešitů podíleli. V neposlední řadě žalovaný poukázal na skutečnost, že slovní ochranná známka „Fraus“ č. 343606 byla žalobcem zapsána až 14. ledna 2015, tedy v době, kdy již žalovaný od svého jednání v odpovědi na předžalobní výzvu upustil. Žalovaný také nesouhlasí se závěry soudu prvního stupně, že se dopustil jednání, které by bylo v rozporu s dobrými mravy hospodářské soutěže. Jednání žalovaného nesměřovalo pouze na odkazy na učebnice žalobce, ale i na učebnice jiných nakladatelství. Také vnější vzhled i vnitřní grafická úprava pracovních sešitů žalovaného je neprosto odlišná od učebnic a pracovních sešitů žalobce, žalovaný použil k označování svých pracovních sešitů vlastní kombinovanou ochrannou známkou ve znění „Taktik“ a vlastní slovní označení pracovních sešitů. Pokud jde o existenci nemajetkové újmy, soud prvního stupně v rozsudku uvedl, že shledal, že jednáním žalovaného byla žalobci způsobena nemajetková újma možným odlivem zákazníků, snížením dobré pověsti produktů žalobce, rozmělněním hodnoty ochranné známky „Fraus“ a snížením dobré pověsti dlouhodobě budovaného zavedeného podnikání žalobce. Nic z toho však žalobce neprokázal. I kdyby soud

prvního stupně shledal, že napadené jednání žalovaného bylo nekalosoutěžním jednáním, je na místě dospět k závěru, že újma, která event. mohla nastat, by nemohla nastat ve sféře nemajetkové, a proto přiznání zadostiučinění nebylo na místě. Podle žalovaného se také nejednalo, jak dovodil soud prvního stupně, o klamavou reklamu. Pokud se žalovaný představil svými výkony, kterých dosáhl ve Slovenské republice, jde o legitimní postup a nikoli o klamavou reklamu. Jednání žalovaného také nenaplnilo speciální skutkovou podstatu nekalé soutěže, a to klamavé označení zboží nebo služby a ani skutkovou podstatu parazitování na pověsti. Podle žalovaného žalobci nenáleží ani přiměřené zadostiučinění v penězích, ani přiměřené zadostiučinění ve formě omluvy. Soud prvního stupně se podrobně nezabýval ani tím, zda byly naplněny veškeré podmínky pro přiznání žalobci práva na informace podle ust. § 3 zák. č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví. Podle žalovaného k tomu nedošlo již proto, že z jeho strany nedošlo k porušení práv žalobce k jeho ochranným známkám. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu tak, že se žaloba zamítá, nebude-li to možné, aby v tomto rozsahu rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

11. Žalobce ve vyjádření k odvolání uvedl, že považuje napadený rozsudek ve vyhovujících výrocích za věcně i právně správný, v zamítavých výrocích pak sice s rozsudkem soudu prvního stupně nesouhlasí, nepovažoval však za účelné se proti těmto zamítavým výročkům odvolávat. Odvolání žalovaného nepřináší nic nového, pouze opakuje argumenty, které již byly v řízení před soudem prvního stupně předneseny a vyvráceny soudem prvního stupně v odůvodnění rozsudku. Žalobce proto odkázal na svá předchozí podání a na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně. Jednání žalovaného podle žalobce bylo užitím ochranné známky žalobce, ale především zcela zjevným a úmyslným jednáním odporujícím dobrým mravům soutěže, které poškozovalo a ve svých důsledcích nadále poškozuje žalobce i spotřebitele. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu jako věcně správný potvrdil.
12. Odvolací soud přezkoumal v napadeném rozsahu rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, podle ust. § 212 a násl. o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není v převážné části důvodná.
13. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně, na něž zde proto odkazuje (vyjma hodnocení podmínek pro peněžité zadostiučinění). Nad jejich rámec pouze zdůrazňuje, že žalovaný tím, že na svých pracovních sešitech užil označení „Fraus“ shodné se slovní ochrannou známkou žalobce, s odkazem na učebnice žalobce, aniž k tomu měl souhlas žalobce a bez jeho vědomí, se dopustil neoprávněného zásahu do práv k ochranné známce žalobce a toto jednání, ke kterému došlo v soutěžním prostředí (účastníky je třeba pokládat za soutěžitele, třebaže žalovaný nevyrábí ani nedodává učebnice, ale pouze pracovní sešity, pro jejichž použití odkazuje, že jsou určeny pro práci s učebnicemi žalobce), je zároveň třeba považovat za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže. Žalovaný nebyl oprávněn užívat označení shodné s ochrannou známkou žalobce a souhlas žalobce s tímto užíváním nikdy neměl. Odvolací soud rovněž neuznal argument žalovaného, že užití ochranné známky žalobce bylo nezbytné, aby žalovaný informoval veřejnost, že jeho produkt je specializován na procvičování látky, kterou žáci probírají podle učebnic žalobce, neboť to byl sám žalovaný, kdo tvrdil, že na základě výzvy žalobce od označování svých pracovních sešitů ochrannou známkou žalobce sám ustoupil. Je tedy zřejmé, že skutečná potřeba takového označování ve skutečnosti dána nebyla. Ostatně žalobce sám dodával vlastní pracovní sešity, odlišné od sešitů žalovaného. Stejně tak žalovaný neoprávněně užíval na svých pracovních sešitech schvalovací doložku MŠMT, která náležela žalobci a nikoli žalovanému. Oprávněnost jednání žalovaného nelze dovodit ani z jeho tvrzení, že mu svědčilo právo předchozího uživatele k nezapsanému označení „Fraus“, takové oprávnění žalovanému nesvědčilo. Takovéto jednání podle odvolacího soudu krom porušení práv k ochranné známce žalobce naplňuje i generální klauzuli nekalé soutěže podle ust. § 2976 o. z. Odvolací soud má dále za to, že žalovaný se dopustil nekalosoutěžního jednání, které

nepochybně přivodilo žalobci újmu a již z průběhu řízení před soudem prvního stupně je zřejmé, že je na místě tuto újmu reparovat přinejmenším v nepeněžitě formě omluvou. Odvolací soud však posouzením přiznané omluvy dospěl k závěru, že omluva ve výroku VIII. není zcela přiléhavá, neboť je příliš obsáhlá a popisná, zatímco k vyjádření uvedeného stavu postačuje, že se žalovaný omlouvá za nepravdivé a zavádějící informace, které publikoval ve svých pracovních sešitech pro druhý stupeň základních škol. Odvolací soud proto v uvedeném smyslu zmíněnou omluvu omezil. Nedostatek podmínek pro přiznání práva žalobci na poskytnutí informací podle ust. § 3 zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví spatřoval žalovaný především v tom, že práva žalobce k ochranné známce neporušil. Soud prvního stupně a shodně s ním i odvolací soud však dospěl k závěru, že jednáním žalovaného práva k ochranné známce žalobce porušena byla. Považuje proto odvolací soud za správný závěr soudu prvního stupně, že žalovaný je povinen poskytnout žalobci informace podle zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví. Podle odvolacího soudu sice jednání žalovaného bylo rovněž nekalou soutěží, není však z rozsudku zcela zřejmé, zda újma způsobená žalobci měla být reparována peněžitou formou a zda částka 300 000 Kč představuje přiměřené zadostiučinění, které by bylo v tomto případě na místě. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve výroku VII. zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení s tím, že soud prvního stupně znovu zhodnotí, zda je na místě vedle nepeněžitého zadostiučinění i zadostiučinění peněžitě, a zde se přiznaná částka jeví jako adekvátní závažnosti a délce jednání žalovaného. Byl-li zrušen výrok VII., pak odvolací soud zrušil rovněž výrok XI. o nákladech řízení a i o těch v dalším řízení rozhodne soud prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání za podmínek uvedených v ust. § 237 o. s. ř. do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Městského soudu v Praze. Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud.

Praha dne 20. února 2018

JUDr. Yvona Svobodová v. r.
předsedkyně senátu